

Učiteljski Tovariš

Štánovsko politiško glasilo UJU — Poverjeništvo Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Františkanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Neprankiranih pisem ne sprejemamo. Izdaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davke posebej. Pošt. čeh. rač. 11.197. Telefon 3112.

Pred odhodom pevskega zbora UJU na Češkoslovaško.

Peto leto svojega obstoja praznuje naš pevski zbor. V tej kratki dobi je pokazal, koliko premore trdna volja, vztrajnost in požrtvovalnost. Niti pet let ni minilo, a naš pevski zbor je priredil že lepo število koncertov po vsej Dravski banovini. Ni se ustrašil stopiti niti pred strogo in razvajeno zagrebško publiko. Povsod, kjerkoli je zbor nastopal, je žel priznanje in pohvalo in vsi nepristranski kritiki so poudarjali, da je učiteljski pevski zbor sposoben ponesti našo moderno pesem tudi izven mej naše države.

V proslavo Masarykove 80letnice se je odločil pevski zbor UJU, da ponese jugoslovensko umetno in narodno pesem med brate Čehe in Slovake, ki jim priredi v raznih mestih 7 koncertov in tri matinee za šolsko mladino.

Artistično in organizatorično temeljito pripravljen, odpotuje učiteljski pevski zbor dne 26. marca na Češkoslovaško. Njegova turneja po bratski republiki bo trajala do dne 7. aprila.

„Predpriprave za koncerte po češkoslovaških mestih so že izvršene, pripravljene so dvorane za koncerte, prenočišča za pevce in tudi za reklamo je poskrbljeno.“ Tako pravijo poročila Česko-Jihoslovenskih lig, ki so prevzela organizacijo koncertov v posameznih mestih.

Največjo pozornost pa vzbujajo matinee, ki jih priredi o priliki svojega prvega poseta Češkoslovaške, jugoslovensko učiteljstvo češkoslovaški mladini, v počastitev 80letnice predsednika republike Masaryka. Kako visoko cenijo te prireditve priča dejstvo, da mestna občina v Pragi sama plača vse stroške za gledališče v katerem se vrši matineja za mladino. Ravno tako je prevzel mestni šolski

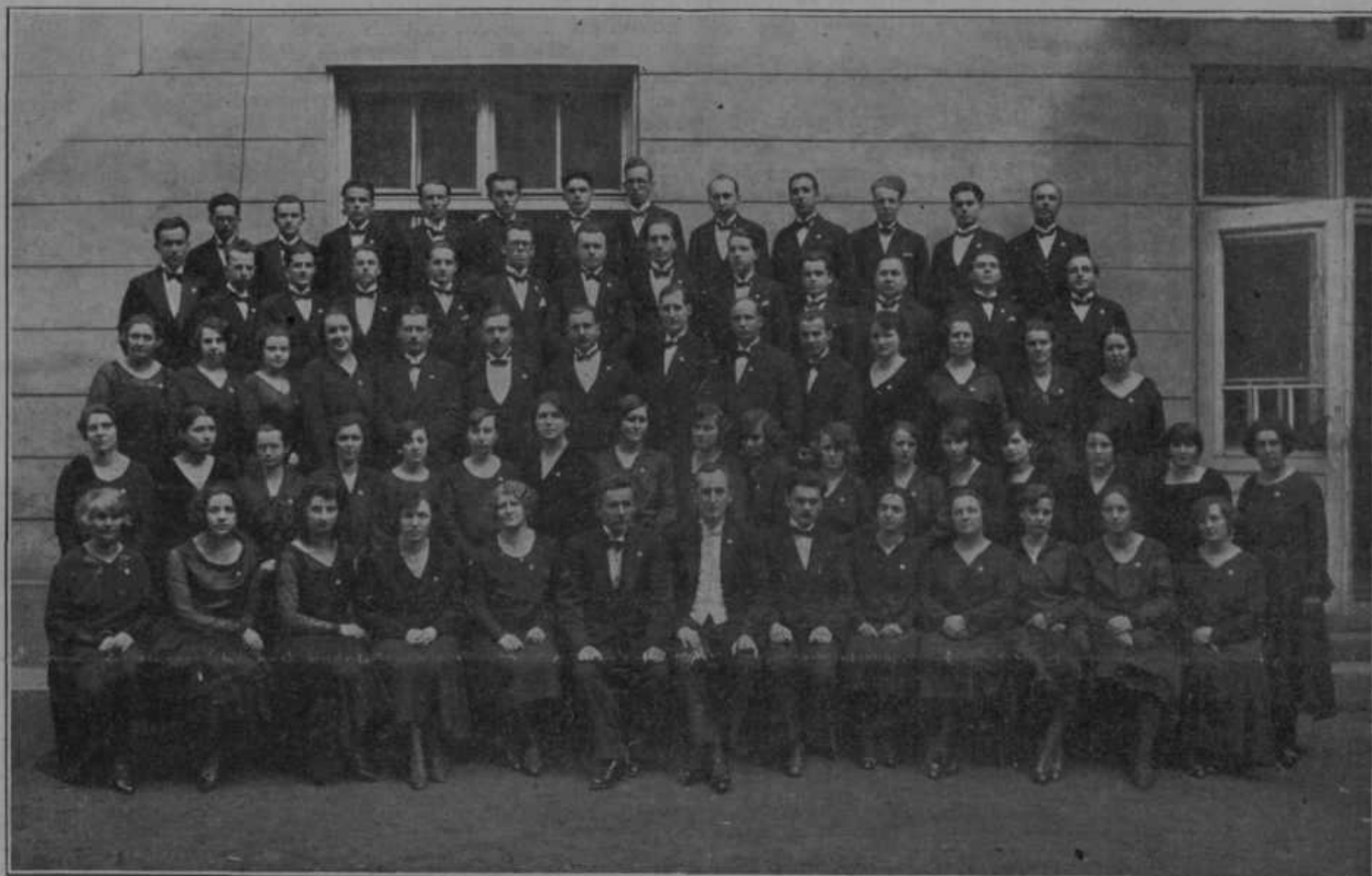
bo ta turneja uspela povsem, kajti samozavest jim pravi, da so temeljito pripravljeni in da bodo častno rešili svoj nalog.

Ko stopa naš pevski zbor prvič čez mejo svoje domovine z namenom, da pokaže pred tujim svetom lepo našo pesem, moramo pozdraviti dejstvo, da velja prvi poset pevskega zbora UJU bratski državi Čehoslovaški in se s tem vrne posete pevskega zbora češkega

jugoslovenskim učiteljstvom. Z ustanovitvijo Vseslovanskega učiteljskega saveza se je zadostilo delni potrebi po prijateljskih stikih učiteljstva bratskih držav, a pevski zbori naj ga poglobljajo. Vseslovanski učiteljski savez naj skuša doseči čim boljše odnose v organizacijskem pogledu a naloga pevskega zbora pa je, da pogloblja kulturne stike učiteljstva bratskih držav. Tudi v pogledu organizacije šolstva stoji Češkoslovaška daleč pred nami, a mi se nismo nikoli brigali za ta napredek. Vse drugam je bila in je še obrnjena naša pozornost glede šolske reforme, a s poglobitvijo kulturnih stikov med češkoslovaškim in jugoslovenskim učiteljstvom bi se dalo tudi v tem oziru pomagati.

Želimo našemu pevskemu zboru, ki bo zastopal na Češkoslovaškem vse jugoslovensko učiteljstvo, da bi dosegel take uspehe, ki bodo vredni velikega truda in požrtvovalnosti naših tovarišev pevcev. Želimo pa tudi, da bi se s tem posetom poglobili tudi vsi kulturni stiki med češkoslovaškim in jugoslovenskim učiteljstvom, ki bi dovedli do iskrene sodelovanja v organizacijskem in tudi v pedagoškem pogledu.

Porok temu je tudi neumorni pevovodja Kumar Srečko, ki se ne straši nobenih žrtev pri vodstvu zbora.

Pevski zbor UJU sekcija Ljubljana.

svet v Hradec Kralove nase vse stroške za matinejo.

Vsa poročila, ki prihajajo iz Čehoslovaške so dobra in vzbujajo v naših pevcih pogum in trdno prepričanje, da

in slovaškega učiteljstva, ki sta nam bila vedno vzor. Ni pa namen te turneje samo ta, marveč si želimo, da bi ta obisk našega pevskega zbora poglobil prijateljstvo med čehoslovaškim in

nega sodelovanja v organizacijskem in tudi v pedagoškem pogledu.

Porok temu je tudi neumorni pevovodja Kumar Srečko, ki se ne straši nobenih žrtev pri vodstvu zbora.

Najboljši dohodek za oba „Učiteljska domova“ so naročila vsega blaga potom Učit. gospodar. poslovalnice!

LISTEK.

† Tovarišu Klemenčiču v spomin.

Tovariš Ivan! Ni Te več med nami, povsod Te pogrešamo! Prenaglo — brez slovesa si nas ostavil ter odšel v kraje nam neznane! Toda vse je prišlo naravnim potem: 24. februarja kap, njej se je pridružila pljučnica, dne 2. t. m. je nastopila smrt; na pustni torek, ko je pošljalo uprav pomladno solnce svoj zlati žar z nebes, in je na cesti vriskalo prešerno življenje, pa smo Te na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru položili v hladno zemljo. Kot težko žrtev smo izročili materi zemlji ta dan Tebe, ki si bil vedno in kljub vsem neprilikam življenja poln zdravega, neprisljenega humorja! Vsiljevala se nam je misel, da je življenje tragikomedija... Z obilnim spremstvom na zadnji poti, so Ti mnogi tovariši in prijatelji, iz vseh slojev, podali dokaz, da si nam bil ljub in da smo Te težko izgubili.

Ob Tvojem odprtem grobu so plakali Tvoji neposkrbljeni otroci z materjo vdovo in Tvoj brat. Tovariš Hren Te je v markantnem govoru pokazal prisotnim kot zavednega, odkritosrčnega tovariša, pa tudi kot ne-

ustrašnega, delavnega borca za pravice naroda, narodne šole in učiteljstva v ptujskem okraju, v dobi Tvojega mnogoletnega službovanja na Ptujski gori, ko so v avstrijski dobi še paševali v Ptuj prosluli Velenemci. Bil si takrat mož na svojem mestu, bilo to v okrajnem zastopu ali v okrajnem šolskem svetu, kot zastopnik učiteljstva. Nisi se bal naših narodnih grobokopov, marveč si imel pogum, da si jim lučal bridko resnico o njihovi krivičnosti, brez pardona v obraz. Geslo v življenju Ti je bilo: »Od zibel do groba ne gane moja se zvestoba!« Mislim zvestobo do naroda — tega gesla si se dosledno in značajno držal do svoje smrti.

Narodil si se leta 1872. v Godemarcih pri Mali Nedelji. Ko je pokojni nadučitelj Cvahte spoznal Tvojo bistro glavo, Te je spravil v ptujsko gimnazijo. Tam si dovršil štiri nižje razrede, nato si se izobrazoval na mariborskem učiteljskem. Brez izdatne podpore od doma si se enakomerno, ki tudi niso že v zibel prešli »darov potrebnih Pluta«, moral boriti za svojo dijaško eksistenco. A blagih src ni manjkalo; našel si jih z lepo besedo in s humorjem, ki Ti je bil lasten že takrat v obilni meri. V dijaških letih Ti je srce zaplatelo za narod, Tvoja narodna zavednost je bila takrat in pozneje dominantna vsemu Tvojemu dejanju in nehanju. Kot izborni prvi tenorist si nastopal v dijaških pevskehi zborih v Mariboru, o prireditvah v počitnicah

in o naših voznjah čez Pragersko in Ptuj, ko smo dajali nemčurjem razumeti, da so tod slovenska tla... In naj so nas gledali še tako grdo, naj so nas psovali ali nam grozili dejanski, Ti se jih nikdar nisi ustrašil.

Na svojem prvem službenem mestu v Selih pri Ptuj, pozneje v Cirkovcah, Žetalah in na Ptujski gori si vežbal pevske zборе ter budil z našo pesmijo narodno zavednost — pripravljajoč instinktivno pot Jugoslaviji. Na Ptujski gori, kjer si učiteljeval skoraj polnih 19 let, si izbral prvo in drugo družico za življenje, tam si se utrdil gmotno ter kot večji posestnik povsod do veljavne osebnosti, da si mogel s poudarkom in uspešno delovati za narod in narodno šolstvo. S Ptujске gore si bil po prevratu pozvan za šolskega voditelja na deklško ljudsko šolo v Ptuj, kjer si obenem tudi vodil trgovsko nadaljevalno šolo. Ne smem pozabiti omeniti, da je svetovna vojna zagrabila tudi Tebe in Te pritegnila v neželjeno službovanje od jeseni leta 1914. do leta 1917.

Ko si se jeseni leta 1924. preselil kot učitelj v Krčevino pri Mariboru, so Te zbog Tvoje odkritosrčnosti in dobrodušnosti vzljubili kaj kmalu otroci, tovariši in tovarišice. Na tej šoli si služboval do jeseni leta 1926., ko Te je 26. oktobra prvič zadela lahka kap, ki pa si jo srečno prebolel. Po daljšem bolezenskem dopustu si bil s 1. avgustom 1927. stalno upokojen.

Poslej si s preostalo življenjsko energijo pogumno krmaril skozi vse sovražne valove trpke usode. Zadel Te je v tem času strašen materialni udarec, ki bi bil marsikoga drugega zlomil, toda Ti si mu odolel. Namesto da bi se bil vdal mirnemu življenju, si sprejel posle tajnika pri društvu hišnih posestnikov v Mariboru, samo da olajšaš sebi in svojcem eksistenco. V tej lastnosti si storil mnogo dobrega, pridobil si si mnogo prijateljev.

Ziveti si želel vsaj tako dolgo, da Ti odraste drobna deca, a Previdnost je sklenila drugače. Nenadoma je planila nad Te iz zasede pošast — kap in Te je zlomila. Upali smo sicer, da tudi zdaj premagaš pošast, a smo se prevarili. Tvoje ure so bile štete! Mrtvaški zvon je zapel zadnjo pesem Klemenčiču-pevcu, zavednemu narodnemu delavcu, vrlemu slovenskemu učitelju... Pevski zbor tovarišev in prijateljev Ti je zapel v odprt grob žalostinko »Blagor mu, ki se spočije...« Res si odšel po mnogih trudih in prevarah počivati in snivat večni san. Nemo smo se poslovili od Tebe, in srca naša so bila raztužena.

Dragi tovariš Ivan! Vsi Te ohranimo v blagem spominu, lahka Ti zemljica!

Tvoj ožji rojak,

Zaključite nabiranje naročnikov za Mladinsko Matico s koncem marca!